

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/440/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

114/2018. (V. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. szeptember 25-én előterjesztett **panaszát** a 2018. május 17-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes és Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén – a távollévő dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, előadó testületi tag írásbeli előterjesztése nyomán – meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő mulasztásra nem került sor, illetve alapjog sérelme nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2017. szeptember 25-én, a Nyomozó Ügyészségnél tett panaszt a vele szemben 2017. szeptember 23-án Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök által foganatosított intézkedés miatt, amellyel kapcsolatban az alábbiakat adta elő.

A panaszos szombat estét a nagyszülőknél töltötte fiával és lányával, mivel a válása után a gyerekekkel való kapcsolattartást minden második hétvégén szombat reggel 8 óra 30 perctől vasárnap 18 óra 30 percig gyakorolhatja. (Ezt a Kerületi Bíróság a megadott számú végzéssel állapította meg.)

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos volt felesége arra hivatkozva, hogy a lánya nem szeret ott aludni, barátjával leutazott Budapestről, hogy elvigye a gyerekeket a panaszosnak fenntartott időben. A panaszos ez ellen elzárkózott tekintettel arra, hogy már 2015. áprilisi válásuk óta minden 4. héten ugyanitt töltötte az időt a gyerekekkel. Ezt követően a panaszos volt felesége kihívta a rendőrséget. Cs. rendőr (akinek jelvéyszámát a panaszos megadta) és társa érkezett a helyszínre. A rendőrök a panaszos többszöri kérésére sem mondták meg az intézkedésük célját, és hogy mivel tájékoztatták őket az esettel kapcsolatban. Az utóbbira csak annyit feleltek, hogy „tudja maga azt”. Végül hajlandóak voltak közölni a jövetelük célját, ami az volt, hogy úgy tudják, hogy a lány gyermek nem akar ott aludni, amit telefonon közölt anyjával, és most ezt akarják megvizsgálni. A panaszos ezt megértette, és lehetővé tette Cs. rendőrnek, hogy az éppen a nagymamával mesét néző gyerekekkel beszéljen közvetlenül a lefekvésük előtt. A lánya épp a nagymamán feküdt. A rendőr pár bevezető mondat után megkérdezte, hogy ki akar hazamenni, amire a lánya jelentkezett, a panaszos megítélése szerint a lánya sem „éppen menekülés gyanánt”.

A panaszos megkérdezte Cs. rendőrt, hogy ilyenkor mik a lehetőségek, aki a lánya hazaküldését javasolta. A panaszos ezt nem akarta, így a rendőr burkoltan megfenyegette azzal, hogy ha ebbe nem egyezik bele, az erőszakos visszatartásnak minősül. A panaszos rákérdezett, hogy van-e ebben a helyzetben más alternatíva, de erre semmi választ nem kapott, más információt nem tudott szerezni a rendőröktől, ezzel lehetetlen helyzetbe hozva őt, és nem hagyva más választási lehetőséget neki, minthogy beleegyezzen a lánya hazaküldésébe. Pedig mint később kiderült, joga lett volna azt mondani, hogy ott maradnak a gyerekek, mivel vészhelyzet nem állt fent.

Végül a panaszos lánya elkezdett öltözni, amit a kisfiú nem értett, majd amikor azt gondolta, hogy a panaszos és a lánya a rendőrökkel megy, sírógörcsöt kapott, hogy őt otthagyják. Így nem volt mit tenni, a fia is felöltözött, és a panaszos megbeszélte a volt feleségével, hogy a kiesett napot majd vissza kell adnia. A kisfiú valószínűleg ekkor döbbsen rá, hogy a panaszos nem megy velük, végül vita kezdett kialakulni, és a rendőrök a panaszosra parancsoltak, hogy ne veszekedjenek. A panaszos el is ment a ház ajtajáig, ahol a fia üvöltése fordította vissza, aki azt kiabálta, hogy nem akar beszállni a kocsiba és próbálta kitépni magát az anyja kezéből. Eközben a két rendőr karba tett kézzel állt és végignézte, ahogy az orruk előtt megvalósul a kisfiú mozgási szabadságának korlátozása, nem avatkoztak közbe, néha a volt feleség barátjával beszéltek. A panaszos még mondta fiának, ha nem akar menni, akkor maradhat, de a volt felesége ismét üvöltözve elhajtotta alaptalan vádaskodással. A panaszos fizikailag nem, mert közbe avatkozni, mert szerinte meg is bilincseltek volna. Végül a volt feleség 40 méter küzdelem után a rendőrök orra előtt behúzta a fiút az autóba.

A panaszos megítélése szerint az intézkedés egyoldalú volt, az kizárólag ellene irányult, így rendőrök nem jártak el pártatlanul, továbbá a szituációt sem akarták alaposabban megismerni. Kifogásolta, hogy a rendőrök nem adtak kellő tájékoztatást jogairól, eltitkolták azt, hogy választhatja, hogy ott maradnak a gyerekek, félrevezették abban a tekintetben, hogy mindenképpen bele kell egyeznie, hogy a gyerekek nem tölthetik vele a kapcsolattartás idejét, mivel ellenkező esetben ezzel a panaszos bűncselekményt követ el. A rendőrök megfosztották attól a jogától, hogy gyerekeivel együtt legyen. A panaszos beleegyezését csak kényszerűségből adta, és az csak addig tartotta fent, amíg a fia már nem akart menni. Erre a rendőrök viszont csak a panaszos elküldésével reagáltak és nem foglalkoztak tovább a megváltozott helyzettel és elvonultak a kocsijukhoz, elzárkózva a további kommunikáció elől. A panaszos indokolatlannak tarja, hogy évek óta fennálló helyzetben megfosztják a gyerekek

láthatásától, úgyhogy akkor lehet a kislánya éppen máshol jobban szeretett volna lenni, de ott sem volt éppen semmi problémája. Mindezt úgy, hogy egy életre szóló traumát okoztak mindkét gyereknek. Ez nagyon rossz precedenst teremtett, lehetővé téve a volt feleségnek a panaszos zaklatását.

2) A panaszos 2017. október 17-én kelt beadványában kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség megküldte az eset adatlap elnevezésű iratot, amely szerint 2017. szeptember 23-án 18 óra 41 perckor a panaszos volt felesége tett bejelentést a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, miszerint a gyermekei láthatáson vannak a panaszosnál. A 8 éves gyermeke hívta fel, hogy az apja megverte és haza akar menni. A bejelentő odament, de a panaszos nem adja vissza a gyermekeket, ezért rendőri intézkedést kér. A kapcsolattartásról végzést hoztak, de az nincs nála.

2) A rendőrség rendelkezésre bocsátotta a panaszos volt felesége által a segélyhívón tett bejelentését rögzítő hanganyagot.

A panaszos volt felesége bemutatkozást követően előadja, hogy nyolc éves iker gyerekei jelenleg a panaszosnál vannak, és a kislánya telefonon sírva hívta fel, hogy az apja bántotta őt. Ezért ő leutazott Budapestről a panaszoshoz, hogy elvigye a gyerekeket, azonban a panaszos ettől elzárkózott, tekintettel arra, hogy a bírósági végzés jelen időszakra biztosítja a gyerekeivel való kapcsolattartást. A panaszos volt felesége elmondja, hogy a felügyeleti jogot ő gyakorolja, és hogy a kapcsolattartásról szóló végzés nincs nála, majd megadja a panaszos tartózkodás helyének a címet, ahova a rendőrök fognak kiérkezni. Kérdésre úgy nyilatkozik, hogy valószínűleg látható sérülései nincsenek a lányának.

3) Az intézkedő rendőrök, Cs. r. főtörzsőrmester és K. r. törzsőrmester 2017. november 23-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

A rendőrök 2017. szeptember 23-án szolgálatuk ellátása során az esti órákban a tevékenység Irányító Központ utasítására jelentek meg a helyszínen, mert onnan a panaszos volt felesége tett bejelentést családi nézeteltérésről.

A bejelentő kérdésre elmondta, hogy a volt férje, a panaszos és édesanyja tartózkodik az ingatlanban a közös gyerekekkel. A gyerekek bírósági végzés alapján jelenleg jogosan vannak volt férjénél, ugyanakkor lánya sírva hívta fel, hogy nem akar az édesapjával és a nagymamájával aludni, ezért menjenek érte, melyet meg is tett az élettársával. A bejelentő arról is beszámolt, hogy a gyerekek félnek az apjuktól, mert több alkalommal bántotta már őket nevelő célzattal, ezért nem mertte a kislány közölni az apjával, hogy szolt az édesanyjának. A volt felesége azt is elmondta, hogy próbálta higgadtan megbeszélni a panaszossal, hogy a gyermek haza szeretne utazni, aki azonban nem mutatott hajlandóságot,

ezért kért rendőri intézkedést. A bejelentő, mivel fél a panaszostól, ezért az ingatlantól körülbelül 30 méterre parkolt le gépjárművével.

Ezt követően Cs. r. főtörzsőrmester felvette a kapcsolatot a panaszossal, akit – bemutatkozást és azonosítást követően – tájékoztatott kérésük céljáról, és közölte vele, hogy a volt felesége tett bejelentést azzal kapcsolatban, hogy lánya sírva hívta fel, hogy haza szeretne menni, melyet a panaszosnak nem mert elmondani.

A panaszos a rendőröket beengedte, hogy nézzék meg, hogy a gyerekek jó helyen vannak. Majd önként bemutatott egy bírósági végzést, hogy a gyermekek jogosan tartózkodnak nála, melyet Cs. r. törzsőrmester tudomásul vett. (Ezt már a bejelentő is közölte vele kérésükkor.)

A gyerekek a lakás egyik szobájában voltak, a nagyszülővel mesét néztek, szemmel láthatóan sérülés nem volt rajtuk, csendes magatartást tanúsítottak.

Ezt követően a panaszos beleegyezésével Cs. r. főtörzsőrmester megkérdezte a szobában tartózkodó gyermekeket, hogy haza szeretnének-e menni az édesanyjukkal, melyre a lány gyermek határozott igennel felelt, majd pityeregni kezdett, a fiú pedig tartózkodott a válaszadástól. A rendőr a gyermeket a hálósobában nyilatkoztatta, a panaszos eközben az előszobában tartózkodott. Majd a rendőr közölte a panaszossal, hogy lánya haza szeretne utazni, melyet követően a panaszos rögtön átvette a szót, a lányához fordult és azt kérdezte, hogy miért kell ezt csinálnia, hiszen jogosan vannak nála, nem menjen el. A kislány ezt követően közölte édesapjával, hogy haza szeretne menni, melyet követően a panaszos közölte, hogy akkor pakoljon, segít neki. A kisfiú eközben végig csendben volt.

A panaszos a pakolás közben végig azt hajtogatta, hogy nem érti, hogyha jogosan vannak nála a gyerekek, akkor miért kellene odaadni őket a volt feleségének, még ha a gyermek menni is akar az édesanyjához.

Cs. r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy nem ismeri a családi nézeteltéréseiket, problémáikat, de úgy gondolja, hogy mind a két fél számára gyerekeik a legfontosabbak, ezért nem feltétlen tesz jót a gyerekeknek, ha ott tartja annak ellenére, hogy a kislány sírva hívta fel az édesanyját, hogy haza szeretne menni. A lány gyermek az intézkedés során megerősítette, hogy valóban felhívta az édesanyját, hogy menjen érte. Majd összepakolt és indulásra kész volt, ekkor a testvére sírva fakadt, hogy ő is menni akar haza vele. A panaszos erre ismételtén a gyerekekhez fordult, hogy miért csinálják ezt, neki joga van a láthatáshoz és kérte, hogy maradjanak. Ezt követően mind a két gyermek közölte, hogy haza szeretnének menni, akkor mondta a panaszos a fiának, hogy akkor öltözzön ő is, és gondolta, hogy ha a lánya elmegy, akkor vele tart a testvére is, mert ikrek. Ezt követően a panaszos megkérdezte a rendőrt, hogy miért viszik el a gyerekeket, aki közölte, hogy a gyerekeket nem a hatóság viszi el, hanem itt várja őket az édesanyjuk, ők önszántukból akarnak hazamenni, ezért értesítette a kislány az édesanyját.

Cs. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a panaszos kérésére közölte az ő és a társa nevét és azonosító számát, és előadta, hogy a panaszos nem a hatóság felszólítására engedte el a gyermekeket, hanem önként, mivel úgy tűnt a helyszínen belátta, hogy erőszakkal nem

tarthatja ott a gyerekeket, mert az befolyásolja a gyerekeket a fejlődésében, ha erőszakosan viselkedik velük.

A két gyermek felöltözött, majd a panaszos a rendőrök jelenlétében kikísérte őket az utcafronti kapuhoz, ahol átadta őket az édesanyjuknak.

A panaszos volt felesége a panaszos kérdésére úgy nyilatkozott, hogy ezt a láthatást pótolni fogják, és majd egyeztetnek időpontot.

A gyermekek elbúcsúztak az édesapjuktól, majd elindultak az édesanyjukkal a gépjármű felé.

Cs. r. főörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy ha a volt felesége nem mutat hajlandóságot, együttműködést a gyerekek láthatásával kapcsolatban, akkor úgy azt jelezze az illetékes bíróság felé. Majd megkérdezte tőle, hogy tudnak-e bármiben segíteni, van-e esetleg problémája, amelyre nemleges választ adott, ezért a rendőrök távoztak a helyszínről.

A családi ház és a volt feleség gépjárműve között a kisfiú erőteljesen sírni kezdett, átölelte édesanyja lábát, hangosan zokogott. Ezért a rendőrök megkérdezték a volt feleséget, hogy tudnak-e segíteni, kérjenek-e orvos kiértesítését a helyszínre a kisfiú hangulatváltása miatt, aki közölte, hogy nincs rá szükség, szerinte a panaszos viselkedése, hogy nem örült annak, hogy a gyermekei hazamennek és ennek hangot is adott, váltotta ki a fia erőteljes sírását.

A jelentés szerint a gyerekek az autóba önként szálltak be, nem volt erőszakos ráhatás, felszólítás.

Cs. r. főörzsőrmester elmondása szerint a panaszos viselkedése az intézkedés során arrogáns volt, nem különösebben tulajdonított annak jelentőséget, hogy a gyerekek nem akarnak vele maradni, őt csak az érdekelte, hogy jogilag láthatása van, és ezt be kell tartani, nem feltétlen a gyermekek érdekeit nézte, csak azt, hogy neki legyen igaza.

A rendőrök a történeteket jelentették a Tevékenység Irányító Központ ügyeletesének, aki nyugtázta az eseményeket, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetését a helyszínen nem állapították meg, ezért akkor az intézkedésről nem készült rendőri jelentés.

4) Megküldésre került az intézkedő rendőrök és a Tevékenységirányító Központ között zajlott rádióforgalmazás felvétele.

Az intézkedő rendőr tájékoztatja a Tevékenységirányító Központot, hogy a helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki tájékoztatta őket, hogy jelenleg két 8 éves gyermeke a panaszosnál tartózkodik láthatáson, és kislánya hívta fel, hogy haza akar menni, ezért elment a gyerekért. A gyerekek a rendőrök kérdésére egyhangúlag úgy nyilatkoztak, hogy haza akarnak menni. Az édesanya jelenlétükben megígérte a panaszosnak, hogy ezt az alkalmat bepótolhatja. A rendőrök pedig felhívták a panaszos figyelmét, hogy a gyerekek érdekeit tartsa szem előtt, nem pedig azt, hogy most jogsosan vannak nála a gyerekek.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a Rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület a panasz alapján első körben a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A hivatkozott jogszabályhely értelmében – a konkrét eset kapcsán – a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a rendőrség tudomására jutott információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta, továbbá azt is, hogy az intézkedő rendőrök megtettek-e mindent, amire az eljárásukra irányadó normák őket felhatalmazták és kötelezték.

a) A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 208. § (1) bekezdése szerint a kiskorú veszélyeztetésének büntettét követi el az, aki kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy - ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él -, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti.

A Btk. 210. § (1) bekezdése szerint kiskorúval való kapcsolattartás akadályozás bűncselekményét követi el az, aki a hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is önhibájából akadályozza, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ezen § (1) bekezdésének alkalmazása során a kiskorú gondozására, nevelésére vagy felügyeletére köteles személynek kell tekinteni a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él.

A Legfelsőbb Bíróság BH2007. 35. számú eseti döntése szerint a kiskorú veszélyeztetésének büntetettét valósítja meg az a szülő, aki a kiskorú bírósági ítéleten alapuló elhelyezését önkényesen megváltoztatja, a másik szülővel való kapcsolattartását huzamos ideig akadályozza, a kiskorút a másik szülő ellen neveli és e kötelességszegő magatartása a kiskorú értékrendjének, jellemének, lelki fejlődésének kedvezőtlen alakulását eredményezi.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszos volt feleségének bejelentését rögzítő hanganyag, és az arról készült eset adatlap szerint a volt feleség azért kért segítséget a segélyhívón keresztül, mivel nyolc éves kislánya telefonon hívta fel, hogy édesapja bántalmazta őt, és haza akar menni. A volt feleség megjelent a panaszosnál, hogy elvigye a gyerekeket, azonban a panaszos ettől elzárkózott, tekintettel arra, hogy a bírósági végzés jelen időszakra biztosítja a gyerekeivel való kapcsolattartást.

A Testület álláspontja szerint a bejelentés alapján felmerült annak a gyanúja, hogy a bejelentő gyermeke sérelmére jogellenes cselekményt követtek/követnek el, egyrészt a panaszos részéről felmerült a kiskorú veszélyeztetése a bántalmazás kapcsán, másrészt a volt feleség részéről kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása bűncselekmény gyanúja, hiszen ő a panaszosnak fenntartott kapcsolattartás idejében akarta elhozni lányát, illetve gyermekeit. Ezáltal pedig a rendőrség köteles volt a történeti tényállás tisztázása érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, és a helyszínen megjelenni.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e, illetve megfelelt-e az intézkedés a részrehajlás-mentesség előírásának.

Az Rtv. 24. § (1) és (2) bekezdése a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségével kapcsolatban rögzíti, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) Családjogi könyve (a továbbiakban: CSJK) az alábbiak szerint rendelkezik a szülői felügyeletről.

4:165. § *[A különélő szülők megállapodása a felügyeleti jogok megosztásáról és a közös szülői felügyeletről]*

(1) A különélő szülők a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megoszthatják, és megállapodhatnak abban is, hogy a szülői felügyeletet az egyikük gyakorolja. A szülők erre irányuló megállapodására utal, ha a gyermek hosszabb ideje háborítatlanul egyikük háztartásában nevelkedik.

(2) A házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben a szülők közös kérelmére a bíróság - a gyermek érdekét mérlegelve - a szülők közös szülői felügyeletre és ezzel összefüggésben a gyermek lakóhelyére vagy a szülői felügyelet (1) bekezdés szerinti rendezésére vonatkozó egyezségét jóváhagyja, vagy arról ítélettel határoz.

4:167. § *[A szülői felügyelet gyakorlásának bírósági rendezése]*

(1) A különélő szülők megállapodásának hiányában - kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból - a bíróság dönt arról, hogy a szülői felügyeletet melyik szülő gyakorolja.

(2) A bíróság a döntés során azt mérlegeli, hogy a gyermek testi, szellemi és erkölcsi fejlődése miként biztosítható a legkedvezőbbben.

A szülőknek tájékoztatniuk kell gyermeküket az őt érintő döntésekről, biztosítaniuk kell, hogy az ítélőképessége birtokában lévő gyermekük a döntések előkészítése során véleményyt nyilváníthasson, törvényben meghatározott esetben szüleivel közösen dönthessen. A szülőknek a gyermek véleményét - korára, érettségére tekintettel - megfelelő súllyal figyelembe kell venniük.

4:178. § *[A kapcsolattartás joga]*

(1) A gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.

(2) A gyermekétől különélő szülő - ha a bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekével kapcsolatot tartani.

(3) A szülőnek joga van gyermekével kapcsolatot tartani akkor is, ha a szülői felügyeleti joga szünetel, kivéve, ha a gyermek vagy a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója sérelmére elkövetett cselekmény miatt elrendelt távoltartó határozat hatálya alatt áll.

(4) Kivételesen indokolt esetben, a gyermek érdekében azt a szülőt is fel lehet jogosítani a gyermekkel való kapcsolattartásra,

a) akinek a szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette;

b) aki hozzájárult gyermekének a másik szülő házastársa által történő örökbefogadásához; vagy

c) akinek szülői felügyeleti joga a gyermek ismeretlen személy által történő örökbefogadásához adott hozzájárulásával vagy azért szűnt meg, mert a szülő a gyermeket - annak érdekében, hogy más nevelje fel, személyazonosságának feltárása nélkül - egészségügyi intézményben, arra kijelölt helyen hagyja, a gyermekért hat héten belül nem jelentkezik, és a gyermek örökbefogadására nem került sor.

(5) A (4) bekezdés szerinti esetben a szülőnek a gyermekkel való kapcsolattartásra való feljogosításáról a szülői felügyeletet megszüntető bíróság vagy - ha a gyermeket nevelésbe vették - a gyámhatóság dönt.

4:180. § *[A kapcsolattartási jog tartalma]*

(1) A kapcsolattartási jog magában foglalja a gyermekkel való személyes találkozást, a gyermeknek a lakóhelyéről vagy a tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra történő elvitelét, a gyermekkel időszakonként, elsősorban az oktatási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, és kiterjed a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartására.

4:181. § *[A kapcsolattartás rendezése]*

(1) A kapcsolattartásról a házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben a szülők egyezséget köthetnek; egyezségük hiányában a kapcsolattartásról - kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból - a bíróság dönt. Ha házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti per nincs folyamatban, a kapcsolattartásról a szülők megegyezésének hiányában a gyámhatóság dönt. A döntés előtt az érdekeltet és az ítéldőképessége birtokában lévő gyermeket meg kell hallgatni.

4:183. § [Felelősség a kapcsolattartás akadályozásáért, szabályainak megszegéséért]

(1) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett személy a kapcsolattartást kellő indok nélkül akadályozza vagy szabályait megszegi, az ezzel okozott kárt köteles a másik félnek megtéríteni.

(2) A gyámhatóság kérelemre kötelezi a kapcsolattartást kellő indok nélkül akadályozó, a kapcsolattartás szabályait megszegő felet a kapcsolattartás akadályozása, szabályainak megszegése folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

A Testület felhívja a figyelmet a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) alábbi rendelkezéseire.

27. § (1) A kapcsolattartás célja, hogy

a) a gyermek és a 28. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá

b) a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérrje, tőle telhetően segítse. (...)

(4) Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttléte, a külföldre vitel lehetőségével vagy annak a gyermek érdekében való kizárásával.

(5) Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak

a) az időszakos kapcsolattartás ideje alatt,

b) a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke

ba) a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát,

bb) ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg. (...)

29. § (1) A gyámhivatal vita esetében - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével - bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Ptk. 4:181. § (1) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik.

A fentiekből kitűnik tehát, hogy a kapcsolattartás szabályozása elsősorban a felek megállapodásával, egyezségével, vagy gyámhatósági, illetve gyermekelhelyezési per esetén bírósági határozattal történik. A bíróság vagy végzéssel jóváhagyja a felek egyezségét e tekintetben, vagy a hatályos jogszabályi keretek között (CSJK., Gyer.) szabályozza a gyermek láthatását. A fentiekből az is látható, hogy a CSJK. előírásait, ahogyan a bíróság határozattal rendezett kapcsolattartás előírásait a Gyer. tölti ki részletes tartalommal (pl. a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás viszonyával), hiszen az ítélet célja csupán egy végrehajtható és nyomom követhető keret kialakítása, melynek végrehajtásáról önkéntes teljesítés hiányában

vagy vita esetén a gyámhatóság gondoskodik, akinek eljárására pedig a Gyer. előírásai vonatkoznak.

Fontos megjegyezni, hogy a kapcsolattartás (gyermek, és vele együtt, illetve tőle külön élő szülő közötti) háromoldalú viszonyában a CSJK alapvetően gyermeki jogként határozza meg a külön élő szülővel való személyes és közvetlen kapcsolattartás jogát, ezzel szemben a kapcsolattartás a külön élő szülő szempontjából nem csak jog, hanem a gyermekkel szembeni kötelezettség a vele való rendszeres együttlétre. Ezt támasztja alá a Legfelsőbb Bíróság 17. számú Irányelvének VI. pontja, amikor kimondja, hogy a házasság felbontásával nem szűnik meg a szülők közös felelőssége a gyermek sorsáért.

A Testület utal továbbá a Gyermek jogairól New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény 9. cikk 3. pontjára, amely szerint az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják a mindkét szülőjétől vagy ezek egyikétől külön élőgyermeknek azt a jogát, hogy személyes kapcsolatot és közvetlen érintkezést tarthasson fenn mindkét szülőjével, kivéve, ha ez a gyermek mindenképp felett álló érdekeivel ellentétes.

A panaszos elmondása szerint volt felesége arra hivatkozva, hogy a lánya nem szeret ott aludni, barátjával leutazott Budapestről, hogy elvigye a gyerekeket a panaszosnak fenntartott időben. Mint később kiderült, a lánya telefonon közölte édesanyjával, hogy nem akar ott aludni. Ezzel kapcsolatban rendőri fellépésre került sor, melynek során az intézkedő rendőr pár bevezető mondat után megkérdezte a gyerekeket, hogy ki akar hazamenni, amire a kislány jelentkezett, a panaszos megítélése szerint a lánya sem „éppen menekülés gyanánt”. Végül a panaszos lánya elkezdett öltözni, majd a kislány is, aki, amikor rádöbben, hogy édesapja nem megy velük, elkezdett kiabálni, hogy nem akar beszállni a kocsiba és próbálta kitépni magát az anyja kezéből. A panaszos állítása szerint beleegyezését csak kényszerűségből adta, és az csak addig tartotta fent, amíg a fia már nem akart menni. Erre a rendőrök viszont csak a panaszos elküldésével reagáltak és nem foglalkoztak tovább a megváltozott helyzettel és elvonultak a kocsijukhoz, elzárkózva a további kommunikáció elől.

Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a helyszínen meghallgatták a panaszos volt feleségét, aki elmondta, hogy a panaszosnál bírósági végzés alapján jelenleg jogosan tartózkodnak ott a gyerekek. Ugyanakkor a kislány sírva hívta fel, hogy nem akar az édesapjával és a nagymamájával aludni, ezért menjenek érte, melyet meg is tett az élettársával. A bejelentő arról is beszámolt, hogy a gyerekek félnek az apjuktól, mert több alkalommal bántotta már őket nevelő céllal, ezért nem merete a kislány közölni az apjával, hogy szól az édesanyjának. A volt felesége azt is elmondta, hogy próbálta higgadtan megbeszélni a panaszossal, hogy a gyermek hazra szeretne utazni, aki azonban nem mutatott hajlandóságot, ezért kért rendőri intézkedést. Ezt követően Cs. r. főörzsőrmester felvette a kapcsolatot a panaszossal, akit tájékoztatott arról, hogy a volt felesége tett bejelentést azzal kapcsolatban, hogy a lány sírva hívta fel, hogy hazra szeretne menni, melyet a panaszosnak nem mert elmondani. Miután a panaszos bemutatta a gyerekekkel való együttléte biztosító bírósági végzést, a rendőrök megállapították, hogy gyerekek a nagyszülővel mesét néznek, szemmel láthatóan sérülés nincs rajtuk, csendes magatartást tanúsítanak. Ezt követően a panaszos beleegyezésével Cs. r. főörzsőrmester megkérdezte a gyerekeket, hogy hazra szeretnének-e menni az édesanyjukkal, melyre a lány gyermek határozott igennel felelt, majd pityeregni kezdett, a kislány pedig tartózkodott a válaszadástól. A rendőr gyerekeket a hálószobában elvonulva is nyilatkoztatta, majd közölte a panaszossal, hogy a lány hazra szeretne utazni, amit a kislány az apja előtt is megerősített. A kislány eközben végig csendben volt. Cs. r.

főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy nem ismeri a családi nézeteltéréseiket, problémáikat, de úgy gondolja, hogy mind a két fél számára gyerekeik a legfontosabbak, ezért nem feltétlen tesz jót a gyerekeknek, ha ott tartja annak ellenére, hogy a kislány sírva hívta fel az édesanyját, hogy haza szeretne menni. A kislány az intézkedés során megerősítette, hogy valóban felhívta az édesanyját, hogy menjen érte. Majd összepakolt és indulásra kész volt, ekkor a testvére sírva fakadt, hogy ő is menni akar haza vele. Ezt követően a panaszos megkérdezte a rendőrt, hogy miért viszik el a gyerekeket, aki közölte, hogy a gyerekeket nem a hatóság viszi el, hanem itt várja őket az édesanyjuk, ők önszántukból akarnak hazamenni, ezért értesítette a kislány az édesanyját. Cs. r. főtörzsőrmester tájékoztatta arról is, hogy ha a volt felesége nem mutat hajlandóságot, együttműködést a gyerekek láthatásával kapcsolatban, akkor úgy azt jelezze az illetékes bíróság felé.

A jelentésből azt is megtudhatjuk, hogy a családi ház és a volt feleség gépjárműve között a kisfiú erőteljesen sírni kezdett, átölelte édesanyja lábát, hangosan zokogott, amit a volt feleség elmondása szerint a panaszos viselkedése váltott ki. Cs. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a panaszos önként engedte el a gyerekeket, illetve a gyerekek az autóba önként szálltak be, nem volt erőszakos ráhatás, felszólítás.

A Testület a felek előadása alapján megállapította, hogy a rendőrök a tényállást a rendelkezésükre álló eszközökkel megfelelően tisztázták. Ugyanis meghallgatták a szülőket, megtekintették a mesét néző, nyugodt állapotban lévő gyermekeket, majd nyilatkoztatták hazameneteli szándékukról őket, a jelentés szerint a kislányt külön szobában is. Mivel a panaszos is arról számolt be, hogy a kislány az édesanyjával akart menni, a kapcsolattartás akadályozása bűncselekmény gyanúja nem állt fent az ő vonatkozásában – a panaszos láthatását biztosító végzés ellenére – tekintettel arra, hogy a CSJK a kapcsolattartást, annak háromoldalú viszonyában alapvetően gyermeki jogként határozza meg. Mivel jelen esetben ikertestvérekről lévén szó, a Testület meggyőzőbbnek tartotta a rendőri előadást arra vonatkozóan, hogy a kisfiú a lánytestvérével akart tartani, ezért az ő esetében sem állt fent az említett bűncselekmény gyanúja.

Szükséges leszögezni, hogy a rendőrök a fentiekén túl a jogvitába érdemben akkor sem avatkozhattak volna bele a helyszínen, amennyiben fennállt volna a kapcsolattartás akadályozása bűncselekmény elkövetésének gyanúja, ugyanis, hogy megvalósul-e a kapcsolattartás szabályainak megsértése, illetve emiatt sor került-e már végrehajtási bírság kiszabására – azaz az Btk. 210. § (1) bekezdésében foglalt fordulat megállapításához szükséges törvényi tényállási elemek fennállnak-e –, mindenképpen olyan kérdéseknek tekinthetők, amely az intézkedés során nem dönthető el. Ilyenkor ugyanis a rendőröknek a későbbiekben fel kell venni a gyámhatósággal a kapcsolatot, és meggyőződni arról, hogy fennáll-e bűncselekmény elkövetésének gyanúja végrehajtási bírság kiszabása miatt. (Amennyiben a gyanú beigazolódik, akkor a rendőrségnek hivatalból kell feljelentést tenni kiskorú veszélyeztetésének vétsége miatt.)

Így adott esetben a rendőrök kötelezettsége a tényállás tisztázásán túl csak felek megfelelő tájékoztatására és a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményének betartására terjedt ki, mellyel kapcsolatban a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszbeadvány szerint az intézkedés egyoldalú volt, az kizárólag ellene irányult, így rendőrök nem jártak el pártatlanul, továbbá a szituációt sem akarták alaposabban megismerni. Az intézkedő rendőr mindenképp a kislány hazaküldését javasolta. A panaszos ezt nem akarta, így a rendőr burkoltan megfenyegette azzal, hogy ha ebbe nem egyezik bele, az erőszakos visszatartásnak minősül. A panaszos rákérdezett, hogy van-e ebben a helyzetben

más alternatíva, de erre semmi választ nem kapott, más információt nem tudott szerezni a rendőröktől, ezzel lehetetlen helyzetbe hozva őt, és nem hagyva más választási lehetőséget neki, minthogy beleegyezzen a gyerekek hazaküldésébe.

A rendőri előadás szerint Cs. r. főtörzsőrmester felhívta a panaszos figyelmét, hogy a gyermekek érdekét szem előtt tartva járjon el, és kapcsolattartással kapcsolatos vita esetén az illetékes bírósághoz tud fordulni.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A Testület ismételten hivatkozik továbbá a törvény 24. § (1) bekezdésére, melynek értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfutóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A részlehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A jelentés és a rádióforgalmazás hanganyaga alapján a rendőrök a tőlük elvárható tájékoztatást megadták a panaszosnak, ugyanakkor a Testület csak a felek előadására támaszkodna, nem tudta kétséget kizárólag megállapítani, hogy milyen tájékoztatás hangzott el valójában, és hogy megvalósult-e a panaszbeadványban említett burkolt fenyegetés, téves tájékoztatás bűncselekmény elkövetésére vonatkozóan és a rendőrök kommunikációtól való elzárkózása. A Testület ezért a részlehajlás-mentes ügyintézés követelményének megsértését sem tudta kizárni (a kommunikációt illetően), bár álláspontja szerint a tényállás tisztázása során a rendőrök megfelelően jártak el.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrök nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy a felmutatott bírósági végzés ellenére nem biztosították a panaszos és a gyermekei közötti kapcsolattartást. Ugyanakkor mivel nem tudta megállapítani, hogy a rendőrök megfelelően eleget tettek-e tájékoztatási kötelezettségüknek és betartották-e a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményét, a Testület megítélése szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogának sérelme nem megállapítható ezekkel kapcsolatban.

Megjegyzi a Testület, hogy az iratokból kitűnik, hogy az intézkedő rendőrök elmulasztották a tényállás tisztázását a lány gyermek bántalmazására vonatkozó bejelentés tekintetében, ugyanakkor mivel ez nem volt tárgya a panasznak, ezzel kapcsolatban vizsgálatot a Testület nem folytatott le.

2) A Testület a szolgálati fellépés módjával kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszos előadta, hogy a rendőrök többszöri kérésére sem mondták meg az intézkedésük célját, és hogy mivel tájékoztatták őket az esettel kapcsolatban. Az utóbbira csak annyit feleltek, hogy „tudja maga azt”. Végül hajlandóak voltak közölni a jövetelük célját, ami az volt, hogy úgy tudják, hogy a kislány nem akar ott aludni, amit telefonon közölt anyjával, és most ezt akarják megvizsgálni.

Az intézkedésről készült jelentés tanúsága szerint, miután Cs. r. főtörzsőrmester felvette a kapcsolatot a panaszossal, bemutatkozást és azonosítást követően tájékoztatta őt kiérkezésük céljáról, és közölte vele, hogy a volt felesége tett bejelentést azzal kapcsolatban, hogy lánya sírva hívta fel, hogy haza szeretne menni, melyet a panaszosnak nem mert elmondani.

Az Rtv. 20. §-a rögzíti a szolgálati fellépés módjára vonatkozó rendelkezéseket, amit a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészít ki. Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg.

A felek előadása egybeesik az intézkedés célját érintő tájékoztatás tartalmát illetően, azonban a Testület egyéb bizonyítási eszköz hiányában abban a kérdésben nem tudott állást foglalni, hogy ezen közlés mikor, nevezetesen, hogy az Rtv. által megkövetelt időben, az intézkedés megkezdése előtt hangzott-e el, ezért megítélése szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése során úgy ítélte meg, a bejelentés alapján a rendőröknek intézkedési kötelezettségük állt fenn, azonban a rendőrök nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy a felmutatott bírósági végzés ellenére nem biztosították a panaszos és a gyermekei közötti kapcsolattartást, ugyanakkor a tájékoztatási kötelezettség és a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményével kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogának sérelme nem megállapítható. A Testület megítélése szerint az alapjogsérelme ugyancsak nem megállapítható a szolgálati fellépés módjának tekintetében.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2018. május 17.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag
helyett dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET